

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-257

21.3.2022

Eika Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Sprekker i garasjevegg – plutselig? – unntak for jordtrykk, frost og tele.

Sikrede krevde erstatning for sprekker i en garasjevegg. Etter befaring konkluderte selskapets takstmann med at jordmasser hadde presset ut garasjeveggen som følge av frost og tele. Sikrede engasjerte en takstmann, som kom til at sprekken skyldtes økt jordtrykk pga. stor trafikkbelastning på veien bak garasjen. Sikrede anførte at skaden skyldtes tungtransport og derfor var dekket av forsikringen. Selskapet avviste ansvar for skaden med den begrunnelse at skaden ikke hadde oppstått plutselig. Videre viste selskapet til vilkårenes unntak for skade som skyldes setninger, jordtrykk, frost eller tele. Nemnda kom til at ikke var dokumentert at skadene hadde oppstått plutselig, samt at unntaket for jordtrykk, frost eller tele uansett kom til anvendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for sprekker i en garasjevegg.

Av sikredes bygningsforsikring fremgår følgende dekning:

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

FELLESREGLER

(...)

Forsikringen omfatter plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

OMFATTER

4.13 ANNEN SKADE

Annen skade på bygning og som ikke er nevnt i pkt. 4.2 - 4.11.

(...)

OMFATTER IKKE

(...)

Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen eller bygget, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust, korrosjon, eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montering.

Sikrede meldte om sprekker i garasjen 26.2.21. Selskapet rekvirerte firma N. for å befare garasjen og utarbeide rapport. I rapporten av 1.3.21 fremgikk det:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Jordmasser har presset ut vegg på garasje pga frost og tele

Det har vært mye tungtransport på vei over garasje som har delvis ødelagt vei

Konsekvens presset jordmasse mot vegg med påfølgende sprekkdannelse på kortvegg

(...)

Spesielle betingelser: Ikke dekningsmessig pga frost og tele har presset jordmasser mot vegg

(...)

Oppsummering

Mye tungtransport pga nytt hus

Ble lagt ned drensledning høsten 2020 av utbygger samt rettet opp vei som var nedkjørt av transport

Kunde har ikke hatt noe problemer med setninger i den tiden de har hatt huset (fra 2017)

Selskapet avsto kravet om erstatning 4.3.21 med den begrunnelse at forsikringen ikke erstatter skade som skyldes setninger, jordtrykk eller frost.

Sikrede rekvirerte firma G. for å befare garasjen og vurdere skaden. Fra rapporten datert 29.7.21 hitsettes:

Man kunne se at det er fylt helt opp med løsmasser mot bakveggen. Resultatet av en enkel jordtrykksberegning viser at løsmassene gir et stigende jordtrykk fra 0 på toppen av veggen og opp til ca 3 tonn nede ved gulvet. Men en vegghøyde på ca 2,3 meter vil dette medføre et resulterende jordtrykk på fort 4-5tonn/m vegg tonn som virker ca 1,7 meter opp fra gulvet. (Vanntrykk er medtatt i beregningen)

I denne beregning er det ikke medtatt noen trafikkbelastning fra veien bakenfor garasjen. En normal Leca vegg hvor det er armert mellom skiftene vil ikke ha noe problem med å tåle dette jordtrykket.

(Firma G) har ikke fått noen opplysninger hvorvidt det er lagt inn armering i hvert skift mellom blokkene.

Ifølge eier har sprekkene oppstått etter at det er blitt kjørt på veien bak garasjen med tunge lastebiler.

Stor trafikkbelastning oppe på løsmasser som hviler mot en konstruksjon gir økt ordtrykk. Legger vi inn en trafikkbelastning på 15 kN/m² (1,5 tonn/m²) så kan jordtrykket fort øke til 6-7 tonn/m vegg, Kanskje mere hvis man kjører helt inntil veggen med en full lastet lastebil med ca 20 tonns boggi last.

Slik som vi ser at veggen er bygd opp, er den nok ikke dimensjonert for jordtrykk i denne størrelses orden.

Konklusjon:

Ifølge eier har garasjen stått siden 1981 fram til ca 2020 (ca 39 år) uten at det har blitt påvist noen sprekker i lecaveggene. Erfaringsmessig så går det en del tid før man kan se at en konstruksjon gir seg pga stort jordtrykk. Hadde skaden skjedd for en del tid/år tilbake ville sprekkene vært fylt av støv og noe spindellev.

Når man ser nærmere på sprekkene virker de relative ferske uten for mye støv.

(Firma G) tror at sprekkene skyldes økt jordtrykk pga stor trafikkbelastning på veien bak garasjen som veggen ikke er dimensjonert for.

Sikrede påklaget avslaget til selskapets interne klageorgan 8.8.21. Sikrede anførte at skaden skyldtes tungtransport, og at den dermed måtte dekkes av forsikringen.

Den 6.9.21 opprettholdt selskapet avslaget og gjorde gjeldende at skaden ikke hadde oppstått plutselig, samt at skaden var forårsaket av setninger og jordtrykk.

Sikrede krever erstatning og anfører at skaden oppsto i forbindelse med intensiv tungtransport over relativt kort tid. Selskapet er enig i at tungtransport er årsaken til trykkskaden. Skaden må derfor anses som en plutselig skade. Selskapet legger til grunn at jordmassene er presset av tungtransport på den nærliggende veien, men at trykket likevel må anses som setninger som ikke dekkes av forsikringen. Sikrede mener at dette er feil da man er enige om at det er tungtransporten som er direkte årsak til trykkendring og således skaden. Dette må dekkes av forsikringen da det er en klar ytre påvirkning som har ført til skaden.

Selskapet viser til at forsikringen ikke omfatter skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen, eller bygget, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust,

korrosjon, eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montering. I dette tilfellet hvor det er tungtransport som har presset jordmasser, er det fortsatt setninger, jordtrykk og jordmasser som har forårsaket skaden over tid.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for sprekkene i garasjen.

Nemnda slutter seg til sekretariatets vurdering:

Det fremgår av vilkårenes pkt. 4 at forsikringen omfatter *plutselig og uforutsett skade* ved de skadeårsaker som er angitt i de følgende vilkårspunktene. Kravet om at skaden har oppstått plutselig og uforutsett gjelder følgelig uavhengig av skadens årsak.

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. eksempelvis FinKN 2021-620. Se også nemndas avgjørelse i FinKN 2021-853 hvor nemnda uttalte at:

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom en dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Rapporten fra firma N. omtaler ikke skadens utviklingstid direkte. Rapporten legger imidlertid til grunn at "Jordmasser har presset ut vegg på garasje pga frost og tele". Sekretariatet forstår uttalelsen slik at skaden sannsynligvis har utviklet seg over lengre tid enn én dag.

Firma G.s rapport påpeker at stor trafikkbelastning på løsmasser som hviler mot en konstruksjon gir økt jordtrykk. Det fremgår av rapporten at eieren har opplyst om at garasjen har stått i ca. 39 år uten at det har blitt påvist sprekker i lecaveggen, og at de aktuelle sprekkene oppsto etter at det ble kjørt på veien bak garasjen med tunge lastebiler. Selv om sprekkene først ble påvist mange år etter at garasjen ble oppført, betyr ikke det nødvendigvis at sprekkene utviklet seg over kort tid. Det kan ikke utelukkes at sprekkene har hatt et utviklingsløp før de ble synlige. Som det fremgår av firma G.s rapport, går det erfaringsmessig "en del tid før man kan se at en konstruksjon gir seg pga stort jordtrykk". Det er som nevnt sikrede som har bevisbyrden for at skaden er dekningsmessig iht. vilkårene. Slik saken er fremlagt for sekretariatet, er det ikke sannsynliggjort at sprekkene oppsto "plutselig".

Ifølge vilkårenes pkt. 4.13 omfatter ikke forsikringen skade som skyldes *jordtrykk, frost eller tele*.

Rapporten fra firma N. legger til grunn at jordmasser har presset garasjeveggen ut på grunn av frost og tele. Ifølge rapporten fra firma G. skyldes sprekkene "økt jordtrykk pga stor trafikkbelastning på veien bak garasjen". Sekretariatet forstår rapportene slik at det er årsakssammenheng mellom skaden og jordtrykk, frost og tele. Skaden faller følgelig inn under vilkårenes unntak. Skaden ville derfor ikke vært dekningsmessig uavhengig av om sprekkene hadde oppstått plutselig eller ikke.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).